

Endringer i integreringsloven og forskrift

Statsforvaltaren i Vestland

6. Mars 2025

Statsforvaltaren i Vestland

06.03.2025

Forslag til endringar i integreringslova

Sentrale foreslåtte endringar

Høyringsnotat

- Utvide målgruppa for rett og plikt til 60 år
- Redusere obligatoriske element
- Utvida målgruppe for krav til arbeidsretta element
- Forberede for utdanning i staden for å kvalifisere til det
- Oppheve delar av dei mellombelse reglane
- Utvide ordinær programtid og avgrense adgangen til forlenging

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Utvide målgruppa for rett og plikt til 60 år

▪ Dagens praksis:

- Kommunane avgjer sjølve om personar over 55 år får tilbod.

▪ Bakgrunn:

- Auka tal på personar med kollektivt vern i aldersgruppa 55–67 år.
- Store skilnader i kommunal praksis.
- Låg sysselsetjing i gruppa (4 % ifølgje SSB).

▪ Formål:

- Kvalifisere for arbeid og sjølvforsørging.
- Auka arbeidsdeltaking reduserer utgifter til sosialhjelp og aukar skatteinntektene.
- Introduksjonsprogrammet og norskopplæringa heng betre saman.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Redusere obligatoriske element

Målgruppe: Deltakarar med vidaregåande utdanning eller høgare (jf. ny § 13).

Fokus: Norskopplæring og arbeids-/utdanningsretta tiltak, spesielt for dei med kort programtid.

▪ **Livsmeistringskurs:**

- Kan fjernast eller kortast ned for deltakarar med kort programtid.
- Samfunnskunnskap dekkjer viktige tema om norsk arbeids- og samfunnsliv.

▪ **Foreldrerettleiing:**

- Forslag om kortare rettleiing for deltakarar med barn, som i unntaket for flyktingar frå Ukraina.
- Individuell vurdering av behov for full rettleiing.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Utvida målgruppe for krav til arbeidsretta element

▪ **Minstekrav på arbeidsretta element**

- Etter tre månader skal arbeidsretta tiltak utgjere minst 15 timar per veke for deltakarar med mål om arbeid.

▪ **Behov for arbeidsretta kvalifisering**

- Evaluering frå Fafo og IMDi viser at det er for lite arbeidsretta innhald i programmet. Det er òg eit stort behov for å tilpasse tilbodet til deltakarar med kort programtid.

▪ **Kompetansepakker og arbeidsretta løp**

- Nye tilbod som arbeidsretta introduksjonsprogram og fleksibel norskopplæring er utvikla for målgruppa.

▪ **Minstekrav til arbeidsretta element**

- Praksis på arbeidsplass, deltidsarbeid, yrkes- eller bransjekurs, og tiltak i regi av NAV kan oppfylle kravet.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Utvide ordinær programtid og avgrense tilgangen til forlenging

- **Forslag om programtid**
 - Programtida blir foreslått å vere inntil 12 månader, utan moglegheit for forlenging – for å redusere ulikheiter mellom kommunane.
- **Individuell tilpassing**
 - Kommunane skal vurdere den faktiske programtida basert på den enkelte deltakarens behov. Eks. 7 mnd. Først, også Programmet kan forlengjast med inntil 5 månader.
- **Evaluering frå Fafo**
 - Deltakarar som får forlengd program har høgare måloppnåing. Fafo finn store forskjellar mellom kommunane når det gjeld forlenging av programmet, noko som påverkar deltakarane sine moglegheiter for overgang til arbeid eller utdanning.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Forslag om endringar i varigheit

Deltagere	Varighet program i dag	Forlengelse program i dag	Forslag varighet program	Forslag forlengelse program	Norsk-opplæring (ingen endringer)
Med VGO fra før	6 måneder	6 måneder	1 år	Ingen forlengelse	18 måneder (12 + 6 måneder)*
Uten VGO – sluttmaal arbeid	2 år	1 år	2 år	Ingen forlengelse	3 år (12 + 6 måneder x 4)*
Uten VGO – sluttmaal deler av VGO	2 år	1 år	3 år	1 år	3 år (12 + 6 måneder x 4)*
Uten VGO – sluttmaal om å fullføre VGO	3 år	1 år	4 år	1 år	3 år (12 + 6 måneder x 4)*

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Forslag om forlenging av programmet

▪ **Programforlenging**

- Departementet føreslår at programmet *skal* forlengjast dersom det bidrar til å nå sluttmålet (fullføre heile/delar av vidaregåande opplæring).

▪ **Tidlegare regelverk**

- Programmet kunne berre forlenga dersom det var grunn til å vente at deltakarane ville oppnå sluttmålet.

▪ **Endring i ordlyd**

- Endringa er ikkje meint å vere ei realitetsendringa, men skal sikre at deltakarar som treng forlenging, får dette.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Forlenging av programmet - Kommunens skjønn

Gir endringa Statsforvaltaren utvida åtgang til å overprøve kommunens vurdering i klagebehandling?

- Endringa frå "**kan forlenger**" til "**skal forlenges**" kan innebere at vurderinga ikkje lenger er underlagd kommunens skjønn.
- Kan påverke Statsforvaltaren si åtgang til å overprøve kommunens vedtak i klagebehandling, dersom skjønnet ikkje er openbert urimeleg.

Sentrale foreslåtte endringer forts.

Forberede for utdanning i staden for å kvalifisere til det

Forslag til Introduksjonsprogram for deltakarar med Vidaregåande Utdanning eller Høgare

▪ **Hensikt:**

- Programmet skal kvalifisere deltakarane for arbeid eller førebu dei på vidare utdanning, ikkje nødvendigvis høgare utdanning.

▪ **Språkkrav og Studiekompetanse:**

- For personar med utdanning frå utlandet er det krav om generell studiekompetanse og dokumenterte språkferdigheiter i norsk og engelsk (B2-nivå).

▪ **Realistisk Slutt mål:**

- Programmet skal bidra til førebuing til vidare utdanning, men oppnåinga av språkkrav for høgare utdanning kan ta lengre tid enn programtida tillet.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Forberede for utdanning i staden for å kvalifisere til det forts.

Utviding og Tilpassing av Programmet

▪ **Tilpassing av Mål:**

- Programmet bør tilpassast lengre prosessar som strekkjer seg utover introduksjonsprogrammet.

▪ **Moglegheit for Rekvalifisering:**

- Deltakarar kan bruke programmet til å førebu seg på yrkesfagleg rekvalifisering, i tråd med ny opplæringslov.

▪ **Yrkesfagleg Utdanning:**

- For deltakarar som har gjennomført fag- og yrkesopplæring, kan programmet førebu dei på vidare yrkesfagleg utdanning.

▪ **Kostnader ved Rekvalifisering:**

- Sjølve opplæringa for yrkesfagleg rekvalifisering må finansierast gjennom lån, stipend eller deltidsarbeid.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Endringar i slutt mål for introduksjonsprogrammet

- **Endring frå tidlegare**
 - Grunnskule (FOV) er ikkje lenger eit slutt mål
 - Samanheng med ny opplæringslov og raskare progresjon
- **Nye slutt mål**
 - Fullføre delar av vidaregåande opplæring
 - Fullføre heile vidaregåande opplæring
 - Kvalifisere for arbeid
- **Modulstrukturert opplæring (frå 2024/2025)**
 - Deltakarar kan starte vidaregåande sjølv om ikkje alle FOV-fag er fullførte
 - Kombinasjonsløp: FOV + vidaregåande fag → slutt målet blir delar av vidaregåande
- **Lengre programtid**
 - Opptil 4 år for dei i kombinasjonsløp
 - Under 25 år: Slutt målet skal framleis vere å fullføre vidaregåande

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Oppheve delar av dei mellombelse reglane

Kompetansekartlegging og karriereveiledning i § 37b og introduksjonsprogram i § 37c

- **Bakgrunn:**
 - Mellombelse reglar for personar med kollektiv beskyttelse etter Ukraina-krisen.
- **Endring:**
 - Permanente reglar blir meir lik dei mellombelse, difor blir opphevinga foreslått.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Oppheve delar av dei mellombelse reglane forts.

Endringar i Introduksjonsprogrammet og Karriererettleiing

- **Introduksjonsprogram:**
 - Oppheving av unntak - Ingen unntak frå plikt til introduksjonsprogram.
 - Høgare yrkesfagleg utdanning kan ikkje inngå som del av introduksjonsprogrammet etter dei permanente reglane.
- **Karriererettleiing:**
 - Skal bidra til informerte val om arbeid og utdanning.

Sentrale foreslåtte endringar forts.

Oppheve delar av dei mellombelse reglane forts.

- Unntak for personar med jobb på 30 timar eller meir - Retten til gjeninntreden blir ei permanent regel
- Oppheving av tilbod om deltidsprogram
 - Det kan gis en forskrift som gjør unntak fra kravet om fulltidsprogram etter § 37 e. Forskriftshjemmel.

Sentrale foreslåtte endringer forts.

Retten til realkompetansevurdering etter opplæringslova § 18-8 skal synleggjerast i integreringslova. Ved behov for vurdering på vidaregåande nivå, bør kommunen kontakte fylkeskommunen

Utfordringar

- Avgrensa norskkunnskapar kan gjere vurderinga vanskeleg
- Behov for gode hjelpemiddel og verktøy

Tiltak

- Bruk av tolk ved behov
- Eigna verktøy for å sikre ei grundig kartlegging

Spørsmål frå sektor

Spørsmål: Ved permisjon i samband med fødsel i introduksjonsprogrammet, skal det også søkast permisjon i opplæring i norsk og samfunnskunnskap? I lova står det at reglane om permisjon ved fødsel ikkje gjeld dei som har introduksjonsprogram.

Svar: Regelverket skiller ikke mellom deltakere i introduksjonsprogrammet og de som deltar i norskopplæring. Regulert i integreringsforskriften § 16 i introduksjonsprogrammet og § 33 i norsk og samfunnskunnskap. 10 måneders omsorgspermisjon i barnets første leveår. Tredelt, på samme måte som i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven. 15 uker mor, 15 uker far. De resterende ukene kan foreldrene fordele.

Søknad om permisjon gjelder for hele programmet - Inkludert opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Deltakeren trenger ikke å søke permisjon for hvert enkelt tiltak innenfor programmet.

Spørsmål: Samfunnskunnskap, foreldreveiledning og livsmestring er obligatoriske elementer i introduksjonsprogrammet, for flyktninger med rett og plikt. Kan kommunen tilby 3 mnd. program i enkeltsaker (høy utdanning, flytende engelsk) til deltaker, selv om deltaker ikke rekker å gjennomføre kurs i samfunnskunnskap i løpet av disse månedene? Eller må programmet forlenges, dersom samfunnskunnskap ikke er gjennomført, selv om sluttmaal er oppnådd etter 3 mnd.?

Svar: Kommunen skal ikke forlenge programmet hvis samfunnskunnskap ikke kan tilbys innen programtiden, da det ikke påvirker deltakerens sluttmaal. Søknader om forlengelse vurderes kun hvis det er sannsynlig at deltaker når sitt sluttmaal. Deltakere som ikke får gjennomført samfunnskunnskap, skal tilbys det senere. Kommunen har ansvar for dette. Forlengelse kan kun innvilges hvis det er grunn til å tro at deltaker når sitt sluttmaal, jf. integreringsloven § 13 femte ledd.

Webinar 6. mars 2025

Statsforvaltaren i Vestland

06.03.2025

Endringar i regelverket frå 1. juli 2024

Endringar i kapittel 6A

- Føresegna i kapittel 6A er forlenga, og gjeld til 1. juli 2026
- Introduksjonsprogrammet skal avsluttast dersom deltakar får tilbod om jobb, jf. § 37 c andre ledd
- Kommunen kan avslå krav frå deltakarar som har jobb eller tilbod om jobb på tilnærma fulltid, jf. § 37 første ledd
- Presisert at kapittel 5 om introduksjonsstønad gjeld for dei som er omfatta av kapittel 6A

Redusert introduksjonsstønning for par utan barn

- Deltakarar som er ektefellar eller sambuarar, og ikkje har barn, mottek 5/6 stønning kvar
- Gjeld berre om begge personane deltek i introduksjonsprogram
- Gjeld deltakarar som starta i programmet frå og med 1. juli 2024

Integreringslova § 20:

Introduksjonsstønningen er på årsbasis lik to ganger folketrygdens grunnbeløp.

(...)

Ektefellar eller samboere som begge deltar i introduksjonsprogrammet og ikkje har barn, mottar 5/6 stønning kvar. Med samboere menes personer som bor sammen i et ekteskapslignende forhold

Regelverksavklaringar

Integreringslova § 69 – Kva avgjerder om fri, fråver og permisjonar skal reknast som enkeltvedtak?

- **Problem:**
 - Må kommunen alltid gjere vedtak når deltakaren har fråvær?
- **Svar:**
 - Forskrifta skil ikkje mellom korttids- og langtidsfråvær
 - Om kommunen skal gjere enkeltvedtak, kjem an på ordlyden i føresegna
 - Dersom deltakaren sine rettar og pliktar er avhengig av at kommunen gir særskilt løyve, må kommunen gjere eit skriftleg vedtak

Integreringsforskrifta § 69:

“Kommunens avgjørelser etter kapitlene 3, 4, 5, 6, 7 og 8 regnes som enkeltvedtak. Dette gjelder ikke avgjørelser om ferie etter § 18”

Integreringslova § 69 – forts.

Kommunen må gjere skriftleg enkeltvedtak

- Velferdspermisjon etter § 14
 - «Når det foreligger viktige velferdsgrunner, kan den enkelte kommune innvilge søknad om velferdspermisjon»
- Langtidsfråvær ved sjukdom eller skade etter § 5 (2)
 - «Ved langvarig fravær fra introduksjonsprogram som skyldes sykdom eller skade, kan kommunen vedta at deltageren ikke skal ha rett til introduksjonsstønad»

Integreringslova § 69 – forts.

Kommunen må ikkje gjere skriftleg enkeltvedtak

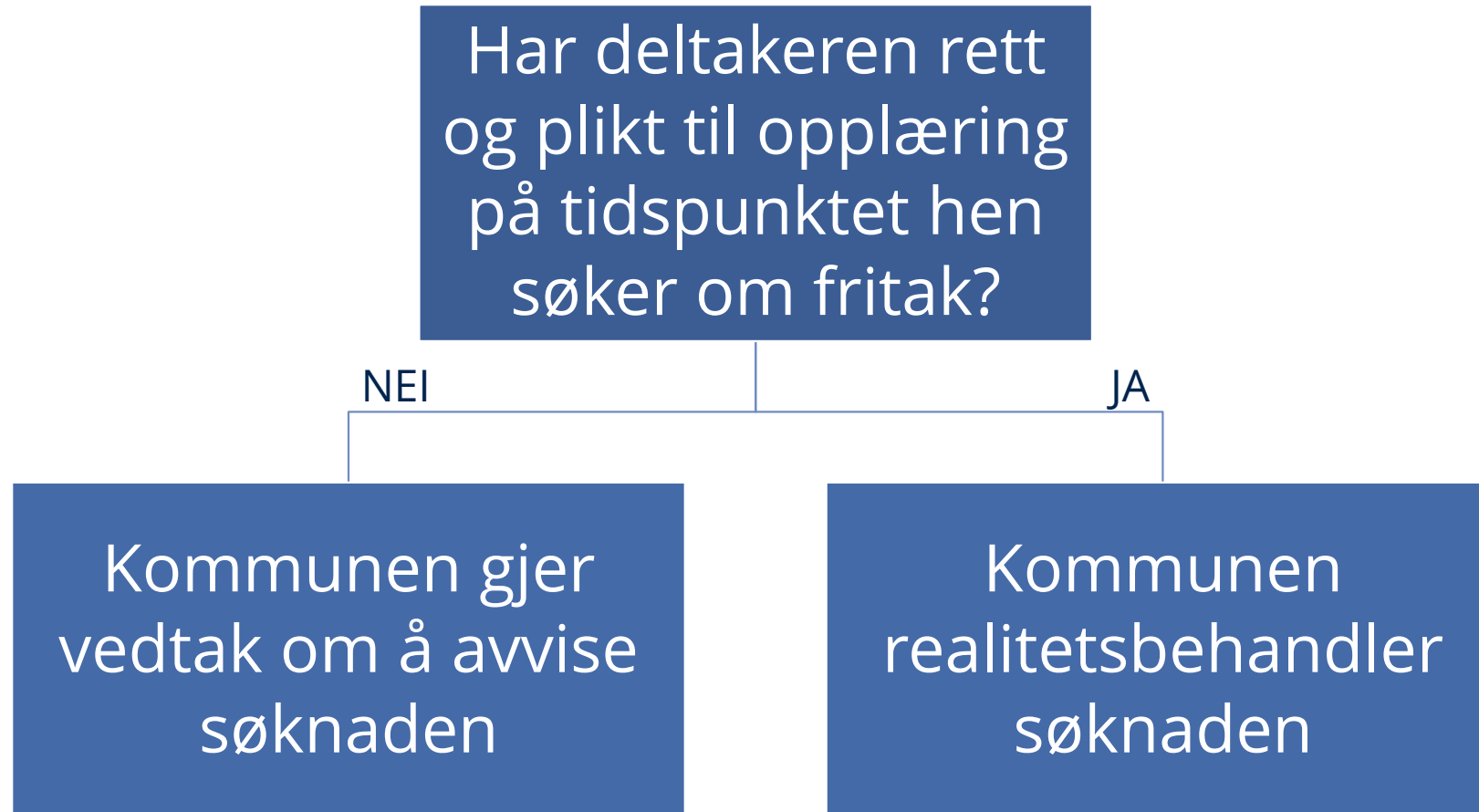
- Fråvær ved sjukdom eller skade etter § 5 (1)
 - «*Deltagere i introduksjonsprogrammet beholder retten til introduksjonsstønad (...)»*
- Fråvær ved barns eller barnepassers sjukdom eller skade
 - «*Deltagere i introduksjonsprogrammet som har omsorg for barn, beholder retten til introduksjonsstønad (...)»*
- Fri i samband med svangerskap - § 11
 - «*En deltager som er gravid, har rett til fri fra deltagelse i introduksjonsprogram med introduksjonsstønad (...)»*

Korleis skal kommunen handsame ei sak der deltakaren og kommunen er ueinige om sluttmålet er nådd?

- **Problem:**
 - Når kommunen meiner at deltakaren har nådd sluttmålet, og deltakaren er ueinig, skal kommunen då gjere vedtak om stans eller avslutte programmet?
- **Svar:**
 - Kommunen skal ikkje gjere vedtak, men skal avslutte programmet på vanleg måte
 - Dersom deltakaren er ueinig i at programmet avsluttast, kan hen klage på vedtaket. Deltakaren skal då klage på enkeltvedtaket om integreringsplan.

Behandling av søknadar om fritak frå rett og plikt til opplæring og prøvar etter integreringsregelverket

Kor lang er ein «time» rettleiing i livsmeistring?

- Problemstilling:
 - Skal ein «time» i integreringsforskrifta § 4 reknast som 45 eller 60 minutt?
- Svar:
 - 1 time i livsmeistring = 60 minutt

§ 4. Kurs i livsmestring

(...)

Temaområdet migrasjon, helse og mangfold skal gi deltagerne kunnskap om fysisk og psykisk helse, den nye hverdagen i Norge og retten til å leve et fritt og selvstendig liv. Det skal tilbys minimum **10 timer veiledning** innenfor temaområdet migrasjon, helse og mangfold.

Temaområdet karrierekompetanse skal gi deltagerne kunnskap om muligheter og begrensninger i det norske utdannings-, arbeids- og samfunnslivet og bidra til innsikt i egen kompetanse, verdier og interesser. Det skal tilbys minimum **15 timer veiledning** innenfor temaområdet karrierekompetanse.

Foreldreveiledningskurs – konsekvenser av at barnet fyller 18 år

- Spørsmål:
 - Kva er skjæringstidspunktet for kravet om at barnet må vere under 18 år?
- Svar:
 - Retten og plikten til foreldrerettleiingskurs fell bort når barnet fyllar 18 år

Foreldrerettleiingskurs – kva vil det seie å «ha barn»?

- **Spørsmål:**
 - Kva vil det seie å “ha barn”?
- **Svar:**
 - Daglig omsorg
 - Samværsrett
 - Må ha ein viss innflytelse på barnet si oppvekst
 - Ikkje dei som ikkje omgås barna sine i særleg grad

Integreringslova § 14 andre ledd:

«Deltagere som har barn under 18 år skal delta på kurs i foreldreveiledning. Det samme gjelder deltagere som får barn i løpet av programmet»